

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 5 fnt. — kr.
Félévre 2 fnt 50 kr.
Negyedévre 1 fnt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG:
Búza utca, 1283 szám,
hova a lap szerkesztésé-
rét illető közlemények
küldendők.
Kéziratok nem
adatok vissza.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

KIADÓHIVATAL:
Sátkes Antal könyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érintő közlemények
küldendők.
Nyitvatartás: minden
nap 10 óráig.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

„Nem csak kenyérről él az ember.“

Az ellentétes érdekek surlódásából s egy mással való küzdelemből fejlődhet csak egy egészséges, élet-meleg társadalmi élet. Ahol az érdeklődést a közöny váltja fel: ott az ügy haladóké félben van.

Az anyagi érdekek küzdelme is sok tekintetben érdekes és tanulságos lehet az elfogulatlan szemléletre nézve: de bizonyára sokkal több és nemesebb ingerrel bír egy oly küzdelem szemlélése, melynek célja szellemi kincseknek, társadalmi méltóságoknak birtokába juttatni azokat, kik társadalmi állásuknál fogva a küzdőkkel együvé tartoznak.

Egy ily nemes irányú törekvésnek voltunk tanúi az e hó 5-én tartott ipartestületi közgyűlésen. Egy szellemileg erősebb, de számra nézve s kitűzött feladatához mérve kicsiny csapat, az iparosság intelligenciáját képező „iparos kör“ kívánt volna — épen az ipartestület felhívása folytán — beleolvadni az ipartestületbe oly célból, hogy így számban meghatározódva egyesült erővel vihesse előre kitűzött feladatát az önképzést, az általános és szakbeli ismeretek terjesztését. S habár nem üres kézzel jött, mert eddig szerzett vagyonát — több mint 900 forint értékét — minden utógondolat nélkül felajánlta a testületnek: jóakarátú igyekeve mégis hajótorózt szenvedett... mert hát be lett bizonyítva, hogy a szellemi javakhoz sem lehet ingyen hozzá jutni, s ha az olvasó kört az ipartestület tartaná fenn, akkor a kötelező 40 kr tagsági díj kevés volna, kellene legalább 1 fnt., vagy — isten bocsá, — talán kétfő is.

Már hiszen mi magyarok minden szépért, hasznosért tudunk lelkesülni, pártolásunkat nem igen vonjuk meg semmi nemesebb irányú mozgalomtól úgy — elvileg; de ha valaki azt kívánja, hogy többet fizessünk valami közszépra, mint a mennyit okvetlenül „muszáj“... azt rögtön halállos ellenségné tekintjük. Míg ha például valami közgyűlési közvacsora, vagy ilyesmiről volna szó, hát üsse kö! De csak azért, hogy a könyvtár gyarapodjék, hogy szaklapokat

és szakkönyveket hozathassunk: arra mi szegények vagyunk.

Hát bizony szegények vagyunk, különösen ha arról van szó, hogy „többet éssze“ mint erővel.“ Belátta ezt a kormány is, — talán szemébe ötlött, hogy mi a szomszéd országok iparossága, — s mik vagyunk mi — midőn költséget, fáradságot nem kímélve oda törekszik hogy az iparosságot szellemileg fejlessze, szakjában képezze, a tovább képzés útját megmutassa, tőle telhetőleg egyengesse s a haladást nem csak megkönnyítse, de még jutalmazza is. Csakhogy hova-tovább úgy látszik, hogy a jóakarátú kormány is Mózes szerepét lesz kénytelen felvenni, kiről pedig tudjuk, hogy negyven évig bolygott a zsidó néppel a puszta, míg nem az Egyiptomból kijötték egy sem maradt életben, de lépett helyébe egy új nemzedék, mely vezetése alatt nevékedve föl, alkalmas volt arra, hogy Kanaánt elfoglalja s lakozzék benne.

Az ország vezetői legjobb akarat s legnagyobb áldozatok mellett is legfeljebb a j ö v ő n e m z e d é k érdekében tehetik meg áldásos intézkedéseiket. Önmagunkon, saját anyagi de még inkább szellemi állapotunkon, csakis önmagunk javíthatunk, s épen azért, mert az ö n m i v e l ő d é s n e k egyik leghatalmasabb tényezője a k ö z k ö n y v t á r, sajnálattal nézzük, hogy jóra való iparosságunk nem méltalja ezt az ügyet annyira, mennyire saját érdekében méltatnia kellene s meggondolatlanul taszít el magától egy oly eszközt, mely alkalmat nyújtana neki csekély anyagi áldozat árán ismereteit bővíteni, szellemét művelni, s így erkölcsi értékét emelni.

Erősen meg vagyunk győződve, hogy ezen életre-való eszme zászlóvivői az ujon választott ipartestületi elnökből pártfogóját fogják föltalálni, s ha az általuk lobogtatott zászló ez alkalommal a nagy tömeg által porba tiportatott is, hisszük, hogy hova tovább több követőre akadnak, mert hiszen az önművelődés az emberi lélek egyik legragyogóbb tulajdona s ki ennek szolgálatába szegődik, az jó ügyet szolgál, a jó ügynek pedig előbb vagy utóbb, de győzni kell!

Rudolf halála.

A gyász Szarvason.

A trónörökös temetése napján, — kedden, febr. 5-én — a tanítás minden iskolában szünetelt. Ugyanaz nap a főgymnasium s az ág. ev. egyház gyásztisztviszetelet tartott az ev. templomban. Bar a requiem megtartásának ideje csak az előző napon lett elhatározva, mégis a közhelyeken kifüggesztett s testületekhez szétküldött meghívók útján a közönség kellő időben nyert értesítést, s már d. u. 3 órákor egészen megtelt a templom; jelen voltak a hivatalok, a város összes értelmisége felekezeti különbség nélkül, nagyszámu polgárság, s a főgymnasium tanulóifjúsága.

Az istentisztelet kezdetén orgona-kísérettel mellett énekelt a gyülekezet egy ismeretesebb temetési éneket. („Mely boldog a ki meghalt...“) Ennek elhangzása után Lányi Gusztáv lelkesítő tanár a szövegre lépve őszinte szívből fakadt buzgó imádságot mondott, melyből közöljük a következő szép részletet:

„Hirtelen, váratlanul zárult be a férfikor kezdetén egy oly fejedelmi életpálya, melyhez egy felől felséges szülők és rokonok, más felől édes magyar hazánk s az osztrák birodalom millióinak annyi szép és kedves reményei fűződtek. Síralom hangzik fel nemcsak a felséges uralkodóház palotáiból, de szeretett hazánk minden vidékéről. Közös és nagy a mi veszteségünk, közös és nagy a mi gyászunk. Szeretett uralkodónk, felséges apostoli királyunk egyetlen fiút, egyenes és méltó utódot, kire átruházni kívánta az uralkodás nehéz, de édes gondját, közszereketben álló királynéknak ő felsége, nemzetünk áldott nemzője halás és kedves gyermekét, a trónörökösné ő királyi fensége nemes tulajdonokkal ékeskedő hárfert, egyetlen leánygyermekét pedig gondosan szerető anyját, a felséges uralkodóház fenkölt gondolkodású, nemes érzésű testvérét, rokonát, hazánk és a birodalom népe leendő derek uralkodót vesztette a korán elhunyt trónörökös ő királyi fenségeben, ki annyi tanujelét adta főleg nemzetünkhez való benső ragaszkodásának. Leszállott a felséges szülők, a fenséges, hitves és rokonok fényes csillaga; idő előtt hervadt el és hullott le mindnyájunk öröm-virága, idő előtt borult be a diesség ege.

Ekkora szomorúságban, ily mélységes gyászban kihez mennünk mi is máshoz, ha nem Hozzád, örök kegyelmű és jóságú Istenünk?! Vigaszt emberektől nem várhatnak, nem vehetnek a végtelen keserve merültek, Nalad keresik, Tőled kérik azt zokogó hangon. Mi is hozzád esedezünk lelki erőért, vigasztalásért.

Vigasztald, erősítsd, áldd meg minden vigasztalásnak Istene, a legnagyobb bánattól már csak könyezni képes felséges szülők, szeretett királyunk, királynőnk; add, hogy mint hívő lelkek, megnyugodjanak a me-

TÁBOZA.

Álvó gyermek.

Csendesen, boldogan pihen a nyugágyon
Az én féltett kincsem, az én kicsi lányom.

Mint az angyaloknak, — oly szelid az arcza,
Kéblén kis kacsóit összetéve tartja.

Lélegzete oly halk, alig-alig hallszik,
Elmerengve nézem, mily nyugodtan alszik.

„Csitt Erzsike, nézd csak, ajkán mosoly lebben,
Nyugszik a kis testvér, — dalolj csendesebben!“

Jóságos Istenem, te légy mindig őre,
Ébren ha van, vagy ha leány pihenőre.

Órzó angyalaid állják körül ágyát,
Áldd meg minden léptét, áldd meg minden vágyát!

VARGA JÓZSEF.

Rendezett-tanácsú város — nagyközség.

(Folyt. és vége.)

Denique is nem tudtam a feleségemet kapacitálni (ez volt az első eset) elmentem a kasznóba, Cseberből vederbe estem.

Laji komám azzal fogad, tudom, e mi az újság?

— Már oda fonn — úgy mond — elvégezték, hogy falu leszünk. Biztos forrásból tudja.
— Nagyon zavaros lehet az a forrás.
— Hallottad, hogy Szilassy sajtópert indított a 80 „rezes“ ellen?
— Az az ő dolga.
— Azt is mondják, hogy ezek Eötvöst akarják felszólítani védőnek.
— Az meg az ő dolguk.
— Az esküdt-szék — mint hallom Budapestről ide fog lejönni.
— Elég rosszul teszi.
Hatam mögött meg két hónapja-jelölt diskurál a 6-iki gyűlésről.
— Az már igaz! Derék ember ez a főjegyző!
— Ugyancsak oda mondogatta a követnek.
— Hogy állt ott a zöld asztal mellett. Akár Bismark.
— Milyen tüzzel mondta hogy nem remélte, hogy a nagy Szentkirályi Mórnak a fia, kinek nevét Kossuth Lajosával együtt említi a történelem, latha vesse nagy nevét és állása tekintélyét arra nézve, hogy Mezőtúr polgárait a joglemondásról törekvésükben támogassa.
— Ugy-e az a dchány barna ruha volt a főjegyzőn?

Elmentem haza, lefeküdtem. Mára elég volt a jóból.

Álmomban megjelent a falusi Mró tisztos alakja. Fején pörge kalap, vállán kiteremtett zsinoros dolmány, szájában makra pipa.
Láttam, a mint az utcán hegyes-végű botjára támaszkodva bebenéz a kerítésen osztogatja derűre-borúra az atyai tanácsokat.
A kis-bírói tiszlet harmad magammal én teljesítettem. Eppen hites voltam. Kovács Andras uramnak a bornyija ténfergett ki az udvarból, azt kellett kidobolnom. Már vége felé járhattam a „túltára adták a lakosságunk“, mikor a feleségem, hallva a dobólást felébredt — s engem is felrázott álmomból.
Este névnapra voltunk hivatalosok a szomszédba.
Elmentünk.
Még az első fogásnál jártunk, mikor a beszéd keréke megint arra az infamis textusra tévedt.
— Ha nagyközség leszünk, ráng menni béli boldogság vár. A pulyka-czomb mellé lesz kalács, meg szegszárdi, a vaját akar kanállal is ehetjük, mert hát nem fizetünk annyit.
Pesten már ki is van járva az útja, az irás is kész. csak még a miniszter ír alá. Az is alá ír még a héten, azután lejön ide hozzánk megkérdez néhányat azon fajin emberek közül, kik az irás alá írtak, hogy hát akarják e igazán, hogy nemes Merő-túr város —

nem változtatható, s Benned bízni ne szűnjenek. Vigasztald meg a lelki fájdalomtól alig zokogni képes, immár megözvegyült trónörökösnek Ő királyi fenségét, hogy szeretlen keservében ne veszítsen hitet. Vigasztald meg elhunyt, mindnyájunktól kedvelt trónörökösünk Fenséges testvérét, kik a legjobb testvértől lettek megfosztva. Vigasztald meg, véd meg édes Hazánk gyászt öltött összes népeit, melyek siralma felhangzik Te Hozzád. Adj Uram erőt a nagy fájdalom keresztényi elviseléséhez s önts életet a haló reményekbe. Cselekedd, hogy a milliók benső, odaadó szeretete által legalább részben pótolva legyen a mindenkép nagy veszteség, s idő multával hegedjenek a mély sebek.*

A mély áhitattal hallgatott ima után felzendült a szarvasi férfidalkar szabatosan előadott gyászda („A sirnál” — szövege és zenéje Benka Gyulától) melyvel egyszerűsmint véget ért a rövid, de megható gyász istenitisztélet.

A róm. kath. templomban kedden, febr. 12-én d. e. 11 órakor lesz gyász istenitisztélet, melyen a dalárda ismét több gyászdallal fog közreműködni.

Fekete lobogók még az egész héten láthatók voltak a következő középületeken: a g. és róm. kath. templom tornya, főgymnasium, városi kaszinó, polg. leányiskola, városi háza, iparoskör helyisége, stb.

Gyász a falun.

A mult napok sötét gyásza nem csak a fővárost, nem csak az ország városait rendítette meg, de a kisebb községek lakóinak szívére is nehezült. Ezt mi-kondorosiak, joggal állíthatjuk magunkról, mert hazafias érzelmű kis községünk bebizonyította, hogy a hazát és királyt ért gyászból részt követel magának.

A mint a megrendítő hír, melyet még csütörtökön jan. 31-én korán reggel vettünk Csabáról, az este érkező budapesti lapokban megerősítést nyert, azonnal feltűntek a sötét gyászt jelentő jelek is. Az ev. templomon ott lengett a hatalmas szétlóbogtatott fekete zászló; ugyan ilyen lett kitzúve az olvasókör helyiségén is.

Legmeghatóbban nyilvánult a közrészvét a temetés napján, kedden. E napon délután 3 órakor gyász istenitisztélet tartott az ev. templomban, mely zsfolva megtelt igen szép közönséggel, melynek soraiban minden felekezettel látva, éreztük, hogy a közös fájdalom e szent helyen egy szívű egyesít mindnyájunkat s ez a szív most az őszinte bánat, e bánat pedig erős kapocs a haza hű gyermekei közt, bármily különbözők legyenek is egyébként.

A gyülekezetben ott volt a községi előjáróság: Dérczi Ferencz bíró, Pethe József jegyző, Fejér Sándor gyám, Kruchin László pénztáros és az esküdtek, ott volt ezredorvosi dísz-egyenruhájában Dr. Szigethy Zsigmond községi orvos, négy csendőr szintén díszben; ott volt a községi és környékbeli intelligencia nagy része, Várady Károly, Fekete Kálmán, Reiner Béla, Löwi Fülöp stb. A községi iskola tanítója, Bukovinszky Mihály fáradozásának sikerült a helyben lakó, igen szép számú iparosokból és ifjabb intelligens tagokból egy dalkart szervezni, mely ez alkalomra két gyászdalt adott elő — falusi igényeinkhöz mérten — igen sikerült előadásban.

Az istenitisztélet lefolyása a következő volt: A czabai magyar énekes könyvből énekelték a hivek a 260. éneket: „E földön minden elmúló...” kezdetűt. Erre a lelkész, Keviczky László, ígéket olvasott a gyászszal bevont oltárnál, a rómabeliekhez írt levél XIV. 7—9 ből. Ujból egy, ez alkalomra szerzett ének következett, melyet rövid voltánál fogva itt közlünk:

falu legyen. Azok persze azt mondják, hogy igen; aztán őket feleskettetik, ezzel vége mindennek. Még nem is s z a v a l u n k. Alászólgája neked városi háza. Hátha innánk! ? ..

Január 6-án volt, az örökre emlékezetes napon. Délelőt úgy 11 óra tájban nyakamba vettem a várost, hogy megtudjam mi sorsa lett a kérvénynek.

Nem messze mehettem, midőn szembe találtam magam egy őszbe borult, mosolygós képű úri emberrel. Na ez — gondolám magamban a gyűlésről jön. Ő.ül. Megszólított:

- Hát mi lett Urambátyám?!
- Hogy mi lett, vagy ki lett Uramöcsém — mondja — bizonyosan nem tudom, de ha az én akaratom lesz, — Katicza lesz.
- Mi a kö, csak tán nem leány!?
- De biz leány az édes Öcsém, még pedig olyan mint a parancsolat.
- Hát kiről beszél Urambátyám?
- Én... a ma született kis lányomról.
- Én meg... a kérvény sorsáról.

Ez volt az egyedüli ember, kivel beszéltem. kit a rendezett-tanács a nagyközség ördöge nem bántott, a ki nyugodtan feküdt, nyugodtan kelt.

Irigylem a sorsát!

TÜRI ALADÁR.

Királyunk háza sötét gyászában eped Hűséges népe is hullat könyveket; A tört remények gyászos omladéki Oly gyötrők néki!

Hozzád tekintünk népek nagy Istene Jó királyunkkal óh! Te maradj velem! Édes hazánkat a nehéz időben Védelmézd hiven!

Ez ének Benka Gyula letevésében igen jól ment, a „Terjeszd óh Jézus...” dallamra.

Ezután szószerűre lépett Keviczky lelkész s II. Sám. XIX. 1—4 ígék alapján mondott gyászbeszédet. Beszédje bevezetésében szövege a textusban foglaltakról, hol David királynak Absolon fia fölötti keseregése mondatik el meghatón. Absolon, a király öröme, reménye, a daliás ifjú, megrendítő emlékeztet hogy az apa szívének, Nem a halálát siratja, de a módot, mellyel e halált szerezte. Élete virágjában, mindenkitől szerelve soktól irigylelve kellett meghálnia. A király alattvalói nem nézhetek tétlen a király megsértését s ennek föloldoztak az a p á t — s ekkor az egész nemzet sirt az apával a királlyal...

... Oh! hogy ennek a történetnek ismétlődését kelle megérnünk, nekünk magyaroknak, ha nem is egészében... A beszédnek ezutáni felosztása a következő:

Királyod sir — magyarnép!
1. Siess néki adózni részvétellel. Egykor ez hangzott... „Életünket és vérünket!...” most csak könyveinket igényli a szeretet jogán.

2. Tekintsd benne magadat!
Ő is érző ember Mintha nem is a trónt, nem is a koronát látnok könyveinken által. Ez mind elhomályosul; hanem látjuk az a p á t. Ez fokozza rokonszenvünket: érezzük hogy nem a kincs, gazdagság alkotója a boldogságnak; nem ennek elvesztése a legfájdalmasabb. A megváltót a tövis korona emeli rokonszenvünk legfelsőbb fokára Fény, dicsőség királyiá, — a fájdalom? — emberré teszi. Maskor talán irigyled őt, most együt zokogsz vele, hogy irigyled téhessd más nemzetek előtt. Most hódít legtöbbet, mert ilyenkor övé minden szív!...

3. Kérd számára Isten vigasztalását, ő is hozzá fordította könyező szemét s megnyugvást lelt. Add jelét hűségnek ez által is magyarnépem: imádkozzál hazáért és királyodért!

A figyelemmel hallgatott beszéd után a dalkar egy versszakot zengett: „Nyugodjál! nyugodjál! Béke lengjen sírodnál!...”

Mire véget ért a gyász ünnepély, s megkondultak a harangok, tovább zengve az ünnepélyben egygyé lett hazafias szívek fájdalmas zsolozsmáját.

B.

MEGHÍVÁS.

A szarvasi takarékpénztár részvénylányaság Rendes közgyűlése folyó évi február hó 18-án d. e. 10 órakor Szarvason a takarékpénztár saját helyiségében fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívotnak.

T á r g y a k.

1. Igazgató jelentése a lefolyt üzletévről. 2. Az 1888-ik évi zárszámla és mérleg előterjesztése. 3. A felügyelő bizottság jelentése s ennek alapján a felmentvény megadása. 4. A tiszta nyermény felosztása, s az osztalék megállapítása. 5. Az igazgató és a kölcsönt bíráló bizottság tisztelet díjának megállapítása. 6. Az igazgatóság és felügyelő bizottság válaszlánya. 7. A közgyűlés-jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése. Szarvas, 1889. febr. hó 1.

TOMCSÁNYI KAROLY,
elnök.

Ujdonságok.

— **Hymen.** Dr. Reismann Adolf, szarvasi ügyvéd eljegyezte Roosa Iza kisasszonyt, Roos Salamon földbírtokos leányát Nagy-Károlyban.

— **Névváltoztatás.** Friedmann Ignátz, szarvasi lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Fodor”-ra magyarosította.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mikolay Mihály és neje szül. Stammer Etelka mint szülők szomorodott szívvel jelentik elsőszülött gyermekük Mikolay Lászlónak f. évi febr. 3-án öt éves korában, hosszú szenvedés után bekövetkezett gyászszos elhunytát. A kiszenvedett hült teteme f. évi febr. 5-én kedden d. e. 10 órakor helyeztetik el örök nyugalomra. Áldás poraira!

— **Nyilvános számadás.** Folytatólag közöljük azon adakozók neveit, kik kegyes adományokkal a templom-csilár költségeihez hozzá járultak. (Negyedik közlemény.) N. N. 20 kr. Zahorecz Mihály 20 kr. Krájesi Pál 20 kr. Bandzsai Pálné 05 kr. Litauszky György 05 kr. Csasztyan Pálné 10 kr. Földváry Jánosné 10 Czibulya Mihályné 25 kr. Brusznyczy Jánosné 10 kr. Czesznak Pálné 10 kr. Galát Jánosné 20 kr. Kita Pálné 20 kr. Kis Mihályné 30 kr. Szakács Mária 10 kr. Raksa Andrásné 10 kr. Litauszky Mihályné 10 kr. Janoso Mihályné 20 kr. Tomka Pálné 10 kr. Vostyjar Anna 20 kr. Simkovicz Istvánné 10 kr. Kondacs Györgyné 10 kr. Balázs Pálné 02 kr. Uhljar Julianna 05 kr. Szekera Zsuzsanna 04 kr. Grexa Zsuzsanna 04 kr. Rohoska Istvánné 30 kr. Adamovics Jánosné 20 kr. Borgulya Györgyné 10 kr. Podany Györgyné 20 kr. Hibszy Jánosné 20 kr. Hibszy Pálné 10 kr. Kozsucz Györgyné 50 kr. Trnyik Györgyné 10 kr. Borgulya Pál 50 kr. Podany Mátyásné 10 kr. Szoljar Pálné 10 kr. Franko Istvánné 10 kr. Melis Jánosné 10 kr. Pohl Daniné 50 kr. Kepenyes Pálné 1 frt. Kepenyes Jánosné 1 frt. Soukoly Martonné 1 frt. Medvegy Martonné 25 kr. Medvegy Mihály 10 kr. Bárány György 20 kr. Czinkolszky János 10 kr. Demcsák Jánosné 20 kr. Komár Mihályné 1 frt. Thury Gáborné 20 kr. Belopotoczky Istvánné 20 kr. Sinkovicz Sománé 20 kr. özv. Sziráczy Pálné 50 kr. N. N. 10 kr. Klimaj György 1 frt. Litauszky Mihályné 1 frt. özv. Rablovsky Mihályné 50 kr. Bernát János 1 frt. Balezó Györgyné 50 kr. Hutyka István 10 kr. Arvay János 10 kr. Török István 10 kr. Soukoly Mihályné 20 kr. ifj. Soukoly Mihály 20 kr. Podany Mihály 20 kr. Komár György 1 frt. 20 kr. Plentri Mihály 10 kr. Bartok János 5kr. Soukoly György 10 kr. Medvegy János 10 kr. Nagy Sándor 10 kr. Kovács Györgyné 10 kr. Szlovák András 05 kr. Filip András 02 kr. Novodomosky János 10 kr. Kiszeli Pál 10 kr. Podany Pálné 20 kr. Danko Mihály 20 kr. Soukoly Jánosné 50 kr. Kondacs Katalin 50 kr. Hrniesjar Erzsébet 20 kr. Balezó Martonné 20 kr. Kunsztár György 10 kr. Demcsák János 10 kr. Grajezjar László 04 kr. Gyebnár István 20 kr. Kondacs János 10 kr. Komar János 10 kr. Onesik Pál 10 Csicsel János 20 kr. Oravecz István 10 kr. Grajezjar György 10 kr. Gaal András 10 kr. Medvegy Mihály 20 kr. Csicsel Pál 50 kr. Farkas Jánosné 20 kr. Czigiédszky György 20 kr. Csasztyan Jánosné 30 kr.

— **Öngyilkos takarékpénztári könyvelő.** Mult számban közölt ily című cikkünkre vonatkozólag következő részleteket olvassuk az „Orosházi Ujság”-ban: Weisz Ignác gazdag ember hírében állott. Volt neki a pesti utcán egy 7—8 ezer frtot érő háza, 40 hold földje, a volt keményítőgyár épület, zsákkölesbűző intézete s vagyonát mintegy 35 ezer frtra becsülték. Vagyonára azonban annak értékeig adós volt; ingatlanai mind le voltak terhelve, két orosházi pénztárnél pedig mintegy 8 ezer frt erejéig volt adós. A mult évben a tőzsdén állítólag 8 ezer frtot vesztett s halála napján ismét kapott övét, hogy 10.000 frt differenciát fizessen. Ugyancsak öngyilkossága napján sógorától jött 30.0 frt, de már akkor ő halva volt. Szombaton este 8 órakor Supkégel Béla kereskedőhöz beállított s kért egy revolvert, mert — mint mondá — esténként dolgozik az intézetben s fél revolver nélkül. Olyan revolvert szeretne, melylyel ha az ablakon kilő, a durranás nagyon kihallassék, Supkégel adott egy jó revolvert s 5 golyót is tett bele. Halálának híre megeredtek a találgatások, s a részvényesek nagy izgalommal várták a vizsgálat befejezését. A vizsgálat befejeztetett s konstátáltatott, hogy két 1000—1000 frtos váltója a váltótárczából eltűnt, ebből azonban az intézetre kár nem fog háromolni. Mint állítják, Weisznak passzíván meghaladják a 60.000 frtot s ezzel szembeu vagyonra 35.000 frt értéket képvisel. Az utolsó hetekben, a kitől csak tudott, pénzt kölcsönzött 100 és 3000 frtig s így elképzelhető azon igazgatóság, melyet halálának híre okozott.

— **Ez is statisztika.** Hogy másutt mennyivel nagyobb a farsangi jó kedv és lel esedés, mint nálunk, annak feltüntetésére lapunk buzgó ujdondásza következő „összehasonlító” feljajdulást közli: Már mi nálunk mulatni se tud a fiatalok! Eddig elkövetett összes mulatásainkon csak úgy kongtak a termek az ürességtől Referáda...? Mindig egy és ugyanaz: „Kis számú de válogatott közönség. — fesztelen jó kedv.” Azután meg annyira megfogytoktunk már szép leányok dolgában, hogy az egész báli névsort egy „kis” lélekzet vételre is el lehessen skandálni? Hogy is volt csak?

Lujza, Micza, Róza, Anna, Etelka, Gizella, Juliska, Dalma.

(Lásd Szarvasi Lapok, 1889. febr. 3-iki számát.) És ne irigykedjék az ember, mikor ezekkel szemben látja, hogy a „Szentes és vidéke” ujság rőfös hosszú katalógusban számol be egy közelebbi bál hölgykoszortójáról. Ezen névsor után arról győződik meg a statisztika iránt fogékony köbel, hogy Szentesen egy bálban nem kevesebb mint 8 Mariskával, 12 Esztikével és 15 mondd: tizez en őt Julcsikával lehet tánczra kelni, nem is számítva a — stb.-ket.

— **A gyomai kaszinó-bál rendezése** tudatja, hogy a Rudolf trónörökös halála miatt elhalasztott Kasinó

Táncmulatság folyó február hó 10-én fog megtartani. A táncmulatság kezdése 8 órakor.

— **Felvilágosítás.** A „Pesti Hírlap” s a napi lapok némelyike és ezek nyomán a „Békésmegyei közlöny” a helybeli gymn. tanulóknak véderő-javaslat elleni tüntetéséről tesz említést a napi hírek között. A jöhiszemű levelezők által azonban sok tekintetben nem egészen híven lettek értesítve a nevezett lapok. A napi lapok igazgató közleményei folytán a közös vacsoráról hazamező ifjak egyike másika majmolási viselkedésből megmondhatatlanul rögtönzött ugyan szerdán (január 30) este 8¹/₂ órakor egy kis körmenetet, de nem szombaton (febr. 2) midőn a váratlan országos gyász mindnyájunkat mélyen lesújtott s hazafias reményeinkben oly fájdalmasan porig alázott. Ez alkalommal hazafias dalokat zengtek a tanulók s hozzájuk csakhamar utcai elemek csatlakozván, az illetlen tüntetés nem volt többé a kezdők által irányítható. Miután az ifjak ezen szerencsétlen ötletéről sem a tanároknak, sem az igazgatónak legkisebb sejtelmé se volt, azt akár kezdetében akár lefolyásában megakadályoztatni nem volt lehetséges. A megtörtént tényről botránkozással vett mindenki tudomást s a tettesek felelősségre vonatván, büntetéssel sújtattak. Míg a tanárkar és alírott mely sajnálattal ad kifejezést e ténynek, másrészt készséggel szolgált elégtételt a tanulóknak nagyobb és józanabb tömegének, mely a tüntetésbe egyáltalán be nem folyt. Ezáltal is fölkerjük a t. közönség s kivált a kihágók könnyelműsége által akaratunk ellenére sértett fidesuraságot, hogy e botránkozató tény igaz értékére vive, talájon megnyugtató azon biztosításunkban, mikép minden igyekezettel azon voltunk s vagyunk, hogy tanulóink hivatásának éljen s messze jövőjének eszmei feladataival komoly lelkesedéssel foglalkozzék s ne engedje magát a politikai napi kérdések és párt harcok izgalmai által háborítottatni. A tanárkar nevében is közli Benka Gyula igazgató.

— **Megjelent és hozzánk beküldött:** „A szarvasi takarékpénztár XX. üzletforgalma, mérleg valamint jövedelem és költség kimutatása az 1888 ik évről.” — továbbá: „A szarvasi takarékpénztár endrődi fiók intézetének I. üzletforgalma, mérleg valamint jövedelem és költség kimutatása az 1888 ik okt. 25—decz. 31-ig terjedő töredék évről.” Az anya intézet mult évi forgalma 2.170.084 frt 71 kr, melyben a következő tételek szerepelnek jelentékenyebb összegekkel. I. **Bevétel:** Betételekből 453.295 frt 36 kr. Váltóköltsönök visszafizetéséből 1.198.273 frt. Jelzálog kölcsönök visszafizetéséből 65362 frt 96 kr. Osztr. magy. bank váltó költsönéből 272.780 frt. II. **Kiadás:** Betétek visszafizetésére 420.392 frt 97 kr. Váltóköltsönökre 1.208.125 frt. Jelzálog kölcsönökre 69220 frt. Osztr. magy. bank váltó költsön visszafizetésére 302.035 frt. Endrődi fiókintézet dotációjára 15.500 frt, 1888. decz. 31-én Pénztármaradvány 29.329 frt 49 kr. Évi tiszta haszon 14.894 frt. 62 kr, melyre nézve az igazgatóság következő javaslatot terjeszti a f. hó 18-án tartandó rendes közgyűlés elé: Az igazgatóság f. évi január 31-én tartott ülése a kiderült 14894 frt 62 krnyi tiszta haszonra nézve javasolja, hogy az ekképen lenne felosztandó: 1) Az igazgató és a kölcsönt bir. bizotts. tisz. díja 1489 frt 46 kr. 2) jótékonycélokra 268 frt 10 kr, 3) a részvénytőke kiegészítésére 5000 frt 4) osztaléokra 8000 frt 5) az 1889. évi számla javára elkönyvelendő 137 frt 06 kr összesen: 14894 frt 62 kr. Az endrődi fiókintézet kezdet két havi üzletforgalmára vonatkozólag az igazgatóság javaslatba hozza, hogy a mérlegben kimutatott 267 frt 45 kr. tiszta haszon következőleg osztassék fel: 1) 2%-tól a helyi endrődi árvek részére 5 frt 34 kr. 2) az endrődi fiók-tisztviselők és bizottsági tagok díjazására 131 frt 06 kr 3) az anyaintézet javára elkönyvelendő az 1889. évre 131 frt 5 kr. összesen: 267 frt 45 kr.

— **Egyházi számadás.** A szarvasi ev. egyháznál volt az 1887/8-dik évben bevétel 7938 véka buza és 22617 frt 44 kr. kiadás pedig 7195 véka buza és 20742 frt 24 kr, Maradvány: 743 véka buza és 1875 frt 20 kr. Az egyházi tagok összes hátraléka 12386 véka buza és 10524 frt. 29¹/₂ kr.

— **Gazdasági károk elemi csapások által.** Az elemi csapások folytán a szántóföldekben és szőlőkben bekövetkező károk felvétele körül tanúsítandó eljárásra nézve a pénzügyminister a következő rendeletet bocsátotta ki: Az elemi károk esetei a káresetek bekövetkezésétől számított 3 nap alatt mindenkor írásban az illető földrészlet tulajdonosa által közvetlenül a kir. adófelügyelőnél, vagy ama község elöljárósága útján jelentendők be, melynek határához a megkarosított birtokrészletek tartoznak. A szabályszerű határidőben bejelentett valamennyi elemi kár-ését a helyszínen bizottsági-lag felveendő és szabályszerű tárgyalás alá vonandó. A bejelentés vételétől számított 3 nap alatt tartozik a községi bíró (városi polgármester) a helyszínen szemle-jegyzőkönyvet véteni fel, ezt a kárbejelentés csatolása mellett azonnal és legfeljebb 3 nap alatt a kir. adófelügyelőhöz beküldeni. Az elemi csapások elbírálására nézve: a föld árja által, valamint a tartós szárazság által okozott kár csak a szántóföldekre nézve jöhet figyelembe; a fagy által okozott kár a szőlőknél csak akkor szolgáltatni alapot az adóelengedésre, ha a fagy

a növényi élet megindulása után következik be. Az elemi kár felvételénél és megállapítása körül követendő eljárásra nézve: Ha az elemi csapás valamely földrészletet csak részben karosított meg, a kár mérvét csak azon részre nézve állapítandó meg, melyet az elemi csapás ért. Az elemi csapások által okozott kár mérvét a kár felvételi bizottság szótöbbséggel határozza meg. A kir. adófelügyelő köteles a beérkezett jegyzékeket átvizsgálni s a kár felvételi bizottság elnöke által tett észrevételekkel való összevetése mellett elbírálni, s ehhez képest az elengedendő adóösszeg mérvére, vagy az adóelengedés megtagadására nézve első fokú határozatát haladéktalanul meghozni.

— **Chovan Kálmán** városunk fia, a Bécsben élő zeneművész, f. hó 19-én Budapesten fog hangversenyezni.

— **A békés szentandrási takarékpénztár** részvénytársaság összes forgalma fennállásának első fel évében 220.574 frt 16 kr volt, melyből a rendelkezésre álló tiszta nyereség 1648 frt és 9 kr.

— **Thea-estély.** A mult számunkban említett thea estélyt febr. 23-án fogja a nőgyűlés megtartani a városi kaszinó termeiben.

— **Mikor lesz nálunk a sorozás?** Felsőbb rendelet folytán Szarvason az 1889. évi sorozás a következő napokon fog megtartatni: az I-ső korosztály 1869 ben született védőkötélzetek az I-ső sorszámtól 200-ig mártius 1-én, 201-től a korosztály végéig mártius hó 2-án. Mártius 3-ika vasárnap levén, szünet áll be. Mártius hó 4-én a II-ik korosztály az I-ső sorszámtól a 200-ig. Mártius hó 5-én 201-től a korosztály végéig. Mártius hó 6-án az egész III-ik korosztály. Mártius hó 7-én az egész IV-ik korosztály továbbá az idegenek és a czimvesztett család fenntartók fognak sorozás alá jönni.

— **Figyelmeztetés.** Azon honvédek, a kik 1876-ban sorozattak be, végelbocsátói leveleiket átvehetik a községi jegyzői irodában.

— **Az artézi kút ügyében** Zsigmond Béla, fővárosi mérnök f. hó 5-én kedden d. u. városunkba érkezett, s a kút építési ügyének élén álló bizottsággal folytatott rövid tárgyalás után a bizottság és a vállalkozó között általános formulázott egyezség jött létre. A részletes szerződést mihelyt az a képviselő testület által jóváhagyva, s Zsigmond mérnök által is aláírva lesz, egész terjedelmében közölni fogjuk olvasóinkkal.

— **Ipartestületi közgyűlés** tartott febr. 5-én d. e. 9 órakor a „Barany” nagytermében, melyre nézve arról értesítenek bennünket, hogy az a lehető legnagyobb rendületlenségben, s a komoly testületi szellemet mélyen sértő larma és fejtelenséggel folyt le. Mindenesetre sajnálatos, hogy iparosaink hivatalos összejöveteleiken oly jelenetek fordulnak elő, melyek mint most is történt — a meghasonlás magvait hintik el a tagok között. Szívünkben óhajtuk, hogy e gyűlés keletlen emléke ne szolgáljon az egyesületi élet lazítására. Az ez alkalommal megejtett tisztviselő választás eredményét közöljük: Elnök: Klenk József, pénztárnok: Kudlák Mihály, ügyész: Dr. Salacz Oszkár, számvéveők: Popjak György, Majercsik Janos, Opauszki István; előjáróság: Huba Sámuel, Liska Janos, Lauóisz György, Misik Sámuel, Darida Janos, Ribárszky Janos, Köszegi Mihály, Polónyi Jozsef, Valastyan Pál, Borgulya György, Molitorisz Lajos, Süle Sámuel, Kenyeres György, Ruzsicska György, Battyán Janos. Csaszvan Pal, Elefant Janos, Krecsmarik Endre, Kozma Ferenc id. Marsal Janos. Opauszky Mihály Petricz Andras. Jegyző: Petróczy Károly, helyettes jegyző: Demcsak Janos.

— **Üresedésbe jött orvosi állomás.** Dr. Rylt Ferenc szarvasi községi orvos a honvédséghez tetteges állományú főorvosnak neveztetven ki, állásáról lemondott. Folyó hó 6-án távozott el Csorvásról új állomási helyére. Ket évig működött Csorváson, mely idő alatt kitűnő szak-képzettsége által általános elismerést, a betegkezelési humanus bánásmódja által pedig általános köz kedveltséget vívott ki magának.

— **A hadmentességi díj-köteles egyének** felhivatnak az előjáróság részéről, hogy az 1889-ik évre szőlő bejelentéseiket folyó hó végéig megtegyék, illetve, az ezen évre vonatkozó bevallásaik felvétele végett az adóügyi jegyzői irodában az említett határidőig annyival is inkább jelentkezzenek, mert ellenkező esetben hadment. díjuk a rendelkezésre álló adatok alapján hivatalból fog megállapítani és ezen felül még a díj hatszoros összegéig terjedő bírság is fog terhőkre kirovatni.

Felvilágosító értesítést vettünk Zih K úrtól a szentandrási népkör jegyzőjétől, melynek alapján sietünk helyre igazítani mult számunk rövid béli híret, amennyiben febr. 3. nem a népkör hanem az iparosság rendezett táncmulatságot Szt. Andráson. Ezzel kapcsolatban kijelentjük hogy a hibás értesítést magán inforatióbol merítettük, és nem Szentandrásról lett be küldve s a vad rendes levelezőnkert annyival kevésbé érheti, miután ily minőségben éppen Zih Károly urat van szerencsén tisztelhetni. Mi egész jöhiszeműleg közöltük a hírt, nem is sejtve hogy — mióta a jó közt kiépült, — oly messzire estünk Szent-Andrástól, hogy egy rövidke kis újdonság is annyira kifogatva s elferdítve jut el hozzánk Midőn jelen felvilágosítással a tendenciosus rosszakaratot határozottan kizártnak kívánjuk tekintetni: kijelentjük egyszersmind, hogy jövőre híreink közlésében s a források megválogatásában nagyobb óvatossággal fogunk eljárni.

A közönség köréből.*)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szíveskedjék, kérem, b. lapjában helyet engedni az én érzékeny panasozomnak. Szenvédek szörnyen, még pedig ártatlanul. Par szóval ki kell buzognom bánatomat.

Több mint két hete igen regényesen töltöm delutánaimat. Mig más asszonyok ebéd után kényelmesen letulnek kötögetni, olvasni vagy kicsinyekkel bajlódni: addig én 2 órakor mihelyt az uram hivatalba megy, nekigyürkőzöm a lámpám tisztogatásának, kotrom, piszkálom, törölgetem, nyirom, gyujtom, minha épen abból élnek. Bizony bizony, sokszor már besötétül, mikorra készen vagyok vele. — No de most már tán jó lesz, hisz olyan tiszta az üveg, mint a kristály s körül van vágva, kitakarítva alaposan. Demique kérem, este jön az uram, s az átkozott lámpa ha felcsavarom: füstöl, ha lefacsarom: sötét, szaga van, perczeg, hogy az ember minden pillanatban explodálást fél. Az uram pedig dühös, járkal a szobában, öngyilkosságot emleget, s szidja a nevelőimet, felhányja, hogy mit ér, ha zongorázni, francziául parlirozni tudok, s nem vagyok képes a lámpát tisztán tartani, mert az ilyet nem lehet eselédre bízni, — oh asszonyi tehetetlenség!

Hát uraim! Nyácsik Soma és Réthy Sándor urak, könyörüljenek rajtam szerencsétlen asszonyon, s a velem együtt szenvedőkön, mert esküszöm Dittmár R, valamennyi szárnys kerekre, hogy lámpám oly tiszta, mint a lelkiismeretem, hanem az önök petroleuma az infamis ros. Adjanak kerem, tiszta olajat, hogy általa tisztuljon meg a mi felzavart családi boldogságunk is.

Azt hiszem, nagyon sokókn nevében szóltam.

Hallgassák meg kérésünket, s adják vissza nekünk — férjeinket.

Egy házi asszony.

Közzgazdaság.

A szőlőültetvények trágyázásáról.

(Folytatás és vége)

Hogy a szőlőültetvény tulajának a termés által felhasznál s lassanként kimerülő erjét okszerű trágyázás által rendszeresen helyre hozzuk: okvetlen szükséges, hogy tisztában legyünk azzal, minő természetű talajjal van dolgunk, s így bírjuk meghatározni, hogy tulajunkban minő növényi tápsó találatik nagyobb mennyiségben, mit, és mennyit használn fel ezekből a belőle táplálkozó szőlőt, s így minő trágyát kell alkalmaznunk, hogy a tőkék által felhasznál tápanyagot visszaadhassuk?

Vidékünk szőlőinek legnagyobb része többé-kevésbé kötött ugynevezett agyagtalajjal bir. Száraz állapotban kemény, hantós; nedves állapotban erősen tapadó, a vizet nehezen bocsátja át s így hideg talajnak nevezhető.

Messze vezetne el ezélünkől, ha itt az ilyenü talaj vegyi alkotászeit kezdenék elősorolni: a gyakorlat emberére legfontosabb kérdés az, hogy minő és mennyi trágyát használjon fel bizonyos területű szőlőnél, ha azt akarja elérni, miszerint ilyen természetű talaja folyton jó erőben legyen?

Ha tisztán állati trágyát használunk, úgy az agyagtalajba legalkalmasabbnak mondható a felig érett lótrágya és az érett juh-trágya. Mindkettő gyorsan korhad, fölbomlás közben nagyobb megleget fejleszt s a kötött talajt porhanyítja. Sokkal kevésbé alkalmas a tehén-trágya, amennyiben az nagyobb víztartalommal bir, nehezen bomlik vagy korhad el, s a talajt nem hevíti s azért ez inkább laza, heves talajokba való, minő pl. a homok talaj. Az agyagtalajba csakis teljesen átért állapotban s más állatok trágyájával keverve használható.

Ha azonban kissé alkalmazkodni óhajtunk a szőlőnek mint növénynek kívánalmához, akkor nem lehet megállapodnunk a tisztán állati trágya használatánál, de keresnünk kell oly trágya nemeket, melyek különbözően villsavat és meszet vígyenek be a talajba, amennyiben az agyagos talajban ezeket nélkülözni leginkább a szőlőültetvény.

Hogy milyen módon készítsünk ilyen trágyát, arra rövid útmutatásul szolgáljon a következő:

A trágyát mindenképpel ne gyűjtsük halomba úgynevezett trágyadombra, de készítsünk neki megfelelő nagyságú gödröt. Gyűjtés közben lehetőleg vegyítsük legkülömbözőbb állataink trágyáját ha lehet tétegezve, ha nem lehet akkor csak egyszerűen hozzá adva. Különösen nagy becsben legyen előtünk a galamb-és tyúktrágya. Akár milyen kevés legyen is az, gyűjtsük össze minden héten s szórjuk a többi trágyára. Fő fő figyelemet fordítsunk pedig az árnyékszektrágyára. Ez oly kincs a szőlőbütökösra nézve, hogy azt nem lehet eléggé méltányolni. Piszkos mesterség — az igaz — de aranyat ér az embri ürülék ha a többi trágya közé jut. Amidőn ezt hordjuk a trágya gödrébe, hintsük be tetejét gypszporral s öntsük le vasgálic oldattal. Ezek mind oly vegy-alkatrészekkel bíró anyagok, amiket a szőlő nagy köszönettel fogad, s a vas-gálic oldat egészségi szempontból is szolgáltat

* E rovat alatt közlendei fesszólásokat díjtalanul közlünk, a közlemény tartalma és kulakjáért azonban a felelősség a beküldőt terheli Szerk.

tesz, amennyiben mindegyik kellemetlen illatot leköt, s a trágya-gödört szagtalanná teszi. Becsüljük meg a pörnyét s fahamut, különösen pedig a szőlő-venyige hamuját, s mindig száraz állapotban keverjük a trágya közé, mert ha külön gödörbe gyűjtjük s az eső által kilagozni engedjük, elveszti mindent értékét. Az udvar szeméttje, a fakle hulló lombja, fűreszpor, vakolat, mész-törmelek sőt az olesón kapható mészpor mindannyi hatalmas javítója a trágyának. S ha még valaki összes gondoskodását egy szép fogással beteljesíti óhajja, úgy bizonyára magának tesz jó szolgálatot, ha gondoskodik arról, hogy trágyája közé egy kis csontlisztet is keverhessen. Gyűjtünk össze minden csontot ha olesón kapjuk (vendéglőkben, mészárosoknál) akár meg is vehetjük — jól elhelyezett pénz lesz az, — nagyjából zúzzuk apróra s egy gödörbe úgy rétegezzük, hogy a gödör aljára adunk egy tenyérnyi vastag réteg oltatlan mészre, erre ugyanily vastag réteg apróra tört csontot s rá egy vékony réteg fahamut; azután ismét mészre, csontot, fahamut, míg csak készletünk tart, vagy míg a gödör megtelik. Hetenként egy-két ízben jól megöntözzük trágyalével vagy vizelettel s két hónap alatt kész a csontliszt, akkor azután vegyíthetjük a trágya közé.

Hogy a csontliszt mily nehezen nélkülözhető trágyája a szőlőnek, azt csak az képes megítélni, aki valaha életében fölvetette azt a nehéz kérdést, hogy mi volna a töltött káposzta tejföl nélkül?

Mind ezen gondoskodásunk pedig akkor lenne alaposan kereszttől vive, ha trágyagödörünket deszkákkal középen két részre osztva, egy év alatt összehozható készletünk az egyik felében férne el, honnan koronként (2 — 3 hónapban egyszer) át dobáltatnók az egészet a gödör másik felébe s ez által előmök egyrészt azt, hogy az egész trágya-

készlet egy és ugyanoly anyagot képezne, másrészt hogy a korhadás egyenlőbb lenne s trágyánk minden porcikája egyenlően érett volna.

Hja! persze, szinte hallom a béres-urak felfordését, hogy hát mit szólna ahhoz az ő ránczos szárú eszímájuk?

Pedig nem csak a szőlőültetvények részére, de a mezei gazdaság valamennyi terményének a részére is nagyon de nagyon kívánatos volna a trágyának ilyen gyűjtése és kezelése, mert ezáltal mennyiségben legalább két annyit, értékben pedig tíz annyit érő trágyánk lehetne.

S végül említsük meg még, hogy az ily módon gyűjtött s így kezelt trágyát mily mennyiségben s hogyan alkalmazzuk szőlőültetvényünkben?

Ha számításunk alapjául fölteszük, miszerint egy kősi trágya nyomhat 200—250 kgrmot: akkor — beosztva szőlőnket 4 egyenlő részre s évente egy ily részt trágyázva — minden 10 öltre használjunk fel egy kősi trágyát. Ilyen mérvű trágyázással beéri a föld négy évig anélkül hogy erejéből sokat veszítene.

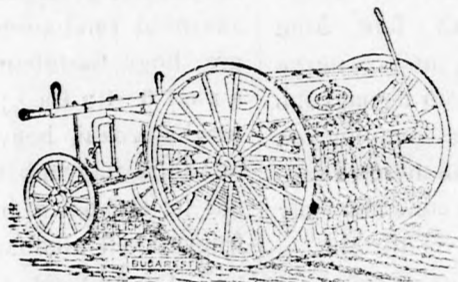
Alkalmazzuk pedig a trágyát úgy, hogy késő őszől — midőn a szőlő már be lett fedve és így a sorok között jó mély barázdák támadtak — egész tavaszig kihordjuk azt, s egyenesen elterítve a barázdák fenekén tavaszig fedetlenül hagyjuk, hogy az eső és hó-lé tartalmának nagyobb részét lemossa az épen ott össze jövő vékony hajszál gyökerekhez. Tavasszal szőlő-nyitáskor a földet egyszerűen ráhuzzuk s elegyengéljük s rá rögtön ásóval a sorközöket fölássuk s a trágyát így a földdel összekevevük.

A ki így cselekszik... ám lássa, hogy megissza a levét, csak hogy az a léborl é lesz, s jót állok érte, hogy sok is lesz, jó is lesz. BRAGSOK ISTVÁN.

Felelős szerkesztő: Varga József.

SCHLICK-féle VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG:
VI. külső váciút 1696/99.

VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. váci körút 57.

Gőz- és járgáncsépítő készülékek.
SCHLICK-féle szab.

KÉT- és HÁROMVASU EKÉK.
SCHLICK-féle szabad. „Haladás“ sorvető gépek.
Szórvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick- és Vidats féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök, boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répvágók, répapázók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék alkatrészei készletben tartatnak. Előnyös fizetési felt. Legolesőbb ár.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Jegyzet. Van szerencsénk ezenel t. cz. üzletbarátaink becses tudására hozni, hogy noha a VI. váci körút 57. sz. a. lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci úton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az eddigi irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési czikkaink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztellel

1—18

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytárs. igazg.

20. és 43. sz. 1889. végé.

Árverési hirdetés.

Alólírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék, valamint a budapesti VII. ker. kir. járásbíróóság 1888. évi 72877. és 29342. sz. végzéseivel Sommer Gyula és társa valamint Topits József fia budapesti cég végrehajtatók javára Marsal Soma végrehajtást szenvedő ellen 60 frt és 69 frt 42 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtások folytán alperestől felülfoglalt 865 frt 18 krra becsült ingóságokra a sarvasi kir. járásbíróóság 31. és 312/89. végzéseivel az árverés elrendeltevén, annak Réthy Sándor, Földváry Dávid és Marsal János alapfoglaltatók s a többi felülfoglaltatók követeléseire erejéig is, a mennyiben

azok törvényes zálogjogot nyertek, Szarvason Haviár Dani házána lévő alperes üzlethelyiségben leendő megtartására határidőül 1889. évi febr. 15-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt fűszer-, rövidárúk és bolti felszerelvények, valamint egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adani.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alól írott kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Kelt Szarvason, 1889. február 2-án.

TERRAY LÁSZLÓ,
bir. végrehajtó.

Nyomatott Szarvason, a kiadó tulajdonos Szikes Antal könyvnyomdájában 1889.

PSEPHOFER J.

gyógyszertára

Bécs, Singerstrasse. 15. sz.

„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacso

meleik előbbi universis pi-
ruláknak nevezettek, ezen utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert alig van betegség, melyekben ezer meg ezer esetben csodálatra méltó határuknak ne bizonyult volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb gyógyszer hasztalanul alkalmaztattak, ezen labdacso által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészség következett. A 1 skatulya 15 pirulával 21 kr. egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr. bérmentelen utánvéttel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tekercs pirula 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 40 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldhetők.)

Számtalan köszönő irat tekinthető be, melyekben ezen pirulák fogyasztói hosszabb élvezetnek után a legkülönbözőbb és súlyos betegségekben, köszönetet mondanak. Mindaz, aki egyszer kísérletet tett vele, tovább ajánlja ezen szert.

A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:

Schlierlach, 1878. febr. 17.
T. Uram! Tisztelettel állok ott kéri miszerint küldene jónét négy tekercset valóban igen hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból Tejes tisztelettel Neureiter Ignaz, gyák orvos.

Hrasche, Fludrig mellett, 1877. szept. 12. T. Uraságod! Isteu akarata volt, hogy labdacsoi kezembe kerültek, s írok most azoknak sikeréről: gyermekágyban meghaltottem magamat, úgy hogy munkámat többé nem végezhettem, s bizonyára már halva lennék, ha az Ön csodás labdacsoi meg nem mentek. Isten áldja meg Önt ezért egyszer Bizalmam van, hogy labdacsoi egészen meggyógyítanak, úgy a mint másoknak is gyógyításukhoz segítettek.

Kunle Teréz.
Bécs-Ujhely, 1887. decz. 9.
Igen t. Uram! Legmelegebb köszönetet mondok Önnek, 60 éves nagynéném nevében, ki idült gyomorharutban és vízi betegségben szenvedett. Az élet gyötrelme volt neki, s már azt hitte, hogy nincs reményesség. Véletlenségből kaptam egy dobozt az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak hosszabb használata után meggyógyult. Tejes tisztelettel

Weinzeil Jozefa.
Mitternreisdorf, Kirchdorf mellett Felső Austria, 1886. jun. 10. T. Uraságod! Szives-
Fagybalszam, Pser ofer J.ól. Sok év óta minden fagyos tagra és bármily idült sebekre unt legbizt. szer elismerve 1 köcsöggel 40 kr. bérmentes küldéssel 65 kr.

Keskeny-utifűszörp.
harut, rekedtség, görcsös köhögés, stb ellen, Egy palackkal 50 kr.

Amerikai köszvény-
kenőcs legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, tagszagatás, ischias, fülsggátá stb ellen 1 frt 20 kr.

Por a lábizzad is ell.
1 doboz 50 kr. bérmentes küldéssel 75 kr.

Golyva-balszam a megbizható szer a golyvánál. Egy üveggel 40 kr. bérmentes küldéssel 65 kr.

élet-essenzia (pragai csöpek) megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bantalom ellen kitűnő házi szer. 1 üvegecsévei 22 kr.

Angol csodabalszam
1 üvege 12 kr., 12 üvege 1 frt 20 kr.

Mindenemű homeopathiai gyógyszerek készletben vannak.

Az itt megnevezett készítményeken kívül minden az osztrák lapokban kirdetett bel- és külföldi pharmanetikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem lévő czikkokról pontosan és olesón gondoskodunk.

Postai küldemények gyorsan és pontosan eszköl-
tetnek előleges pénzbe küldésre vagy utánvéttel.
A pénzek előleges beküldésével (legjobb postautalvány-
nyal) apostán sokkal kevesebbe kerül mint az utánvéttel.
5 — 12

Fiaker per harut, rekedt ság, köhögés stb ellen, 1 dobozzal 35 kr. bérmentes küldéssel 60 kr.

Tannochinin cncés
Pserhofer J.-ól, legjobb hajnövesztő szer, Egy szelenczével 2 frt.

Egyetemes tapasz.
Stendel tártól, ütés és vágás által ejtett sebekre gonosz indult lábdaganatoknál, makacs mirigydagamatoknál, iszjalmas függölyknél, köröm megrégélt sebes és gyúladt női ucl nél csafolyásnál s egyéb hasonló bajoknál jelesnek bizonyulva, 1 köcsög 50 kr. bérn. küldésé 75 kr.

Egyetemes tisztító
Bullrich A. W.-ól. Kitűnő házi szer a rossz emésztés mind kövekezményei, u. m. fűfűzés, szédülés, dyomorgóres, gyomorhív, valamint aranyeres bántalmak, székrekedés stb ellen 1 csomaggal 1 frt.

Szem-essenzia Rosmer
hausentől 1 palack 2 frt 50 1/2 palack 1 frt 50 kr.

Fiaker per harut, rekedt ság, köhögés stb ellen, 1 dobozzal 35 kr. bérmentes küldéssel 60 kr.

Tannochinin cncés
Pserhofer J.-ól, legjobb hajnövesztő szer, Egy szelenczével 2 frt.

Egyetemes tapasz.
Stendel tártól, ütés és vágás által ejtett sebekre gonosz indult lábdaganatoknál, makacs mirigydagamatoknál, iszjalmas függölyknél, köröm megrégélt sebes és gyúladt női ucl nél csafolyásnál s egyéb hasonló bajoknál jelesnek bizonyulva, 1 köcsög 50 kr. bérn. küldésé 75 kr.

Egyetemes tisztító
Bullrich A. W.-ól. Kitűnő házi szer a rossz emésztés mind kövekezményei, u. m. fűfűzés, szédülés, dyomorgóres, gyomorhív, valamint aranyeres bántalmak, székrekedés stb ellen 1 csomaggal 1 frt.

Szem-essenzia Rosmer
hausentől 1 palack 2 frt 50 1/2 palack 1 frt 50 kr.

Mindenemű homeopathiai gyógyszerek készletben vannak.

Az itt megnevezett készítményeken kívül minden az osztrák lapokban kirdetett bel- és külföldi pharmanetikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem lévő czikkokról pontosan és olesón gondoskodunk.

Postai küldemények gyorsan és pontosan eszköl-
tetnek előleges pénzbe küldésre vagy utánvéttel.
A pénzek előleges beküldésével (legjobb postautalvány-
nyal) apostán sokkal kevesebbe kerül mint az utánvéttel.
5 — 12

Hirdetés.

Egy jókarban levő kellemes hangú nagy szárny-zongora jutányosan eladó. Bővebb felvilágosítást Réthy Sándor urnál.